

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ

25-516 Kielce, Al. IX Wieków Kielc 3; www.kielce.uw.gov.pl
tel. 0-41 342-18-54, fax: 0-41 342-13-72; e-mail: wps00@kielce.uw.gov.pl

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w Kielcach
Punkt Kancelaryjny i Obsługi Klienta
PS: V. 431.22.2013
wpl.
dnia 09 LIP. 2013
L.dz. .... ilość zał. ....
Podpis .....

Kielce, dnia 05 – 07 – 2013 r.

Pani Maria Serwinowska
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej w Iwaniskach

Zespół Kontrolny Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach przeprowadził w dniach 20-22 maja oraz 3 czerwca 2013 roku kontrolę kompleksową w kierowanej przez Panią jednostce. Przedmiotem kontroli była struktura organizacyjna ośrodka, kwalifikacje kadr, ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., Nr 00, poz. 182 ze zm.) oraz zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., Nr 00, poz. 135).

Czynnościami kontrolnymi objęto okres od 1 stycznia 2012 roku do dnia kontroli.

Pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, usług opiekuńczych, zasiłku celowego oraz specjalnego zasiłku celowego przyznano zasadnie. W aktach znajdują się m. in.: zaświadczenia z PUP, zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur, zaświadczenia o wysokości gospodarstwa rolnego, oświadczenia klientów.

Kierownik OPS w Iwaniskach posiada odpowiednie wykształcenie na zajmowanym stanowisku. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce posiadają również właściwe kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika socjalnego.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, na jednego pracownika socjalnego przypada 1 739 mieszkańców.

W Statucie kontrolowanej jednostki w § 1 pkt 1 i pkt 5 widnieją nieaktualne w dniu wydania dokumentu publikatory ustaw: o samorządzie gminnym, o pomocy społecznej, o ochronie zdrowia psychicznego, o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o przeciwdziałaniu narkomanii oraz o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zdaniem zespołu kontrolującego w miejscu tym zasadne byłoby przywołanie ustawy z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa

w zakresie dożywiania”. W Statucie jednostki należy uaktualnić również zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym, realizowane w obecnym systemie prawnym w zakresie pomocy społecznej.

Warunki lokalowe jednostki nie dają klientom możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność. Brakuje pomieszczenia na rozmowy z klientem.

Pozytywnym jest fakt, iż we wszystkich szkołach na terenie Gminy Iwaniska dzieci otrzymują gorący posiłek, co zgodne jest z ideą Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Na uwagę zasługuje również to, iż na mocy Uchwały Rady Gminy Iwaniska Nr XXX/229/2004 z dnia 29 grudnia 2004 roku uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych od 2005 roku mogą korzystać z bezpłatnego posiłku, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 200 % ustawowego kryterium dochodowego.

W październiku 2012 roku wszystkie zasiłki stałe przeliczone zostały zgodnie z nowo obowiązującymi kryteriami dochodowymi, wynikającymi z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Decyzje te zmienione zostały po wszczęciu postępowania z urzędu, przed ich wydaniem zostały przeprowadzone wywiady środowiskowe.

W części decyzji administracyjnych wydanych na zasiłki stałe, części decyzji na zasiłki okresowe, w decyzjach na zasiłki celowe i posiłek z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, decyzjach na usługi opiekuńcze, zasiłki celowe oraz w części decyzji na specjalne zasiłki celowe widniał nieaktualny publikator ustawy o pomocy społecznej. W decyzjach administracyjnych wydawanych na zasiłki okresowe oraz w części decyzji na zasiłki celowe odnotowano nieaktualny publikator kodeksu postępowania administracyjnego. Na ogół w podstawach prawnych decyzji administracyjnych wydawanych w zakresie pomocy społecznej brak było przywołania rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W decyzjach na zasiłki stałe, w których klient miał przyznaną składkę zdrowotną odnotowano w podstawie prawnej brak ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. W uzasadnieniu decyzji przywoływano natomiast uchyloną w październiku 2004 roku ustawę z dnia 23 stycznia 2003 roku o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia. W podstawie prawnej części decyzji administracyjnych przywołano uchylony w obecnym systemie prawnym art. 18 ust. 1 pkt 1 i 2

ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, mówiące o tym, iż zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej gminy jest przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych oraz opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, które są obecnie zadaniem własnym o charakterze obowiązkowym (art. 17 ust. 1 pkt 19 i 20 wymienionej ustawy). W części decyzji natomiast wpisano art. 37 ust. 1 pkt 1 lit. a oraz pkt 2 lit. c ustawy o pomocy społecznej, podczas gdy w art. 37 nie występują wymienione punkty i litery. Zdaniem zespołu kontrolnego w miejscu tym należało przywołać art. 36 pkt 1 lit. a oraz pkt 2 lit. c wymienionej ustawy.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydanych na zasiłki okresowe brak było upoważnienia Wójta do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej. W podstawie prawnej przywoływano art. 17 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, podczas gdy powinien być przywołany art. 17 ust. 1 pkt 4, mówiący o tym, iż do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych. Zastrzeżenia Zespołu budzi również fakt, iż w części decyzji na zasiłki okresowe nie przywołano art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego, podczas gdy termin wypłaty świadczenia, wynikający z decyzji przypadał np. na kolejny dzień od dnia wydania przedmiotowej decyzji (decyzja z dnia 29 stycznia 2013 r., termin wypłaty od 25 – 30 każdego miesiąca).

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydanych na posiłki i zasiłki celowe w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” widniała Uchwała Rady Gminy Nr XXXII/272/2002 z dnia 26 marca 2002 roku w sprawie zasad i trybu udzielania pomocy w dożywianiu uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, która utraciła moc na podstawie Uchwały Nr XXX/229/2004 Rady Gminy w Iwaniskach z dnia 29 grudnia 2004 roku w sprawie zasad i trybu udzielania pomocy w dożywianiu uczniom realizującym obowiązek szkolny w szkołach podstawowych i gimnazjalnych. Jednostka udzielała zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności oraz pomocy w formie posiłku, stosując w podstawie prawnej Uchwałę Nr 212/2004 Rady Ministrów z dnia 7 września 2004 r. w sprawie rządowego Programu „Posiłek dla potrzebujących” oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 września 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji w 2005 roku Rządowego Programu „Posiłek dla potrzebujących”. Zgodnie z zapisami w/w aktów udzielane wsparcie było przewidziane na rok 2005. Od roku 2006 do chwili obecnej pomoc w formie zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności oraz w formie posiłku udzielana jest w oparciu o ustawę z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7

lutego 2006 r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Zastrzeżenia zespołu kontrolującego budzi fakt, iż decyzje na posiłek wydawane były na wniosek klienta, zgodnie z obowiązującym terminem, jednak data przyznania pomocy określona była datą wcześniejszą niż dzień wydania decyzji, np. wniosek z dnia 11 października 2012 r., decyzja z dnia 29 października 2012 r., posiłek udzielony od 15 października 2012 r.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydanych na usługi opiekuńcze odnotowano nieaktualne upoważnienie Kierownika OPS do wydawania decyzji administracyjnych z 1991 roku. Ponadto przywołano w nich art. 17 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, winien być jednak przytoczony art. 17 ust. 1 pkt 11 wymienionej ustawy, mówiący, iż do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W części decyzji na zasiłki celowe w uzasadnieniu widnieje zapis, iż wypłata świadczenia zostanie zrealizowana w Kasie OPS, winno być w Kasie Urzędu Gminy.

W części decyzji wydanych na specjalne zasiłki celowe przywołano nieobowiązującą ustawę o pomocy społecznej z 29 listopada 1990 roku oraz nieaktualne upoważnienie Kierownika OPS do wydawania decyzji administracyjnych z 1991 roku. W decyzjach brak było podania powodu przyznania zasiłku, wynikało to jedynie z przeprowadzonego wywiadu środowiskowego oraz częściowo z uzasadnienia decyzji. Zastrzeżenia zespołu kontrolnego wzbudził również fakt określenia w czterech decyzjach wypłaty świadczenia przed datą wydania decyzji administracyjnej, w dniu złożenia wniosku przez klienta (np. wniosek – 11 stycznia 2012 r., decyzja – 31 stycznia 2012 r., data wypłaty świadczenia - 11 stycznia 2012 r.).

Decyzjom, którym nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej art. 108 kpa, w sentencji i uzasadnieniu nie informowano klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

Kontrolowana jednostka nie wykorzystuje kontraktu socjalnego jako instrumentu pracy socjalnej, w okresie objętym kontrolą pracownicy socjalni nie zawarli żadnego kontraktu socjalnego z klientem pomocy społecznej.

W kontrolowanym Ośrodku zatrudniony jest asystent rodziny, który ma pod opieką 3 rodziny.

Działając w oparciu o § 17 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61,

poz. 543 ze zm.) w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydaje się następujące zalecenia:

1. Zaktualizować Statut Ośrodka w zakresie przepisów prawnych, na podstawie których działa jednostka, zastosować aktualne publikatory ustaw oraz zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym.
2. W wydawanych decyzjach administracyjnych stosować aktualne publikatory aktów prawnych.
3. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych, wydawanych w zakresie pomocy społecznej stosować aktualne z 2005 roku upoważnienie Wójta do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.
4. W decyzjach administracyjnych wydawanych na pomoc w formie zasiłków stałych, w przypadkach, w których klient ma przyznaną składkę zdrowotną stosować ustawę o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych.
5. W uzasadnieniu decyzji na zasiłki stałe zaniechać stosowania uchylonej ustawy z dnia 23 stycznia 2003 roku o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.
6. W wydawanych decyzjach administracyjnych stosować odpowiednie artykuły ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, dostosowane do danego rodzaju świadczenia.
7. W decyzjach, w których dzień wypłaty świadczenia przypada np. na kolejny dzień od wydania decyzji, stosować art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, mówiący o rygorze natychmiastowej wykonalności.
8. W decyzjach administracyjnych, którym nadano rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, informować o tym fakcie klienta w postanowieniu oraz uzasadnieniu przedmiotowej decyzji.
9. W decyzjach administracyjnych dotyczących specjalnych zasiłków celowych określać powód przyznania świadczenia.

10. W decyzjach wydawanych w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” zaniechać w podstawie prawnej stosowania Uchwały Rady Gminy Nr XXXII/272/2002 z dnia 26 marca 2002 roku, która utraciła moc, a zastosować w nich ustawę z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006 roku w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” .
11. Decyzje na posiłek wydawać nie stosując w nich terminu wstecznego (przed dniem wydania przedmiotowej decyzji) przyznania wsparcia w postaci posiłku.
12. W decyzjach wydawanych na zasiłki celowe zastosować aktualnie obowiązującą ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.
13. W decyzjach na zasiłki celowe, w których świadczenie wypłacane jest gotówką stosować zapis, iż wypłata świadczenia nastąpi w Kasie Urzędu Gminy.
14. W decyzjach administracyjnych nie stosować terminów wypłaty świadczenia przed datą wydania decyzji.
15. Wykorzystywać kontrakt socjalny jako jeden z głównych instrumentów pracy socjalnej.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., Nr 00, poz. 182 ze zm.) Kierownik jednostki kontrolowanej może w terminie 7 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń Kierownik jednostki powinien powiadomić Wydział Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach o sposobie wykonania zaleceń w terminie 30 dni od ich otrzymania.

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
mgr *Renata Segiedzińska*
ZŁA DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ

*o.k.
S. Incew
KZ*